

jeg før har bemærket, maa jeg atter bemærke, at jeg rigtignok ikke troer, at det har synderlig praktisk Bigtighed, eller kan efter Omstændighederne have nogen synderlig Virkning. Det er allerede omtrent sagt, og jeg behøver derfor kun med saa Ord at gjentage, hvad der ligger lige før Dem, at de Overøvrigheder, der ville bryde sig om hemmelige Erklæringer, og de Underøvrigheder, der ville ønske at give saadanne, ville altid have Leilighed til at gjøre dette. Det gjør derfor ikke stor Forskjel, hvorvidt den Erklæring, der aabenbart, offentligt gives paa Ansøgningen, eller Andragendet, bliver bekendt for Bedkommende eller ikke, da de, der ville give en anden Erklæring, der ikke var saa gunstig, ja endog saa langt mere ugunstig for den Andragende, jo ville kunne gjøre deres Paategning paa et saadant Andragende, der skal sees af Bedkommende, intetsigende eller sætte det paa Skrivelser, og saaledes opnaae, hvad de ønske.

Timestad: I Anledning af det Undbringingsforslag, der er stillet af den ærede Rigsdagsmand for Viborg Amts 4de Valgkreds (Kampmann), skal jeg dog tillade mig at bemærke, at det forekommer mig, at han selv paa det klareste godtgjorde, at der saagodt som slet Intet blev vundet, hvis det vedtoges. Jeg troer, at det er den ærede Rigsdagsmands Formening, og jeg tror ogsaa, at han klart udtalte det. Jeg kan derfor ikke indsee, hvorfor man skalde paa nogen Maade gaae ind paa Forslaget, da der, som sagt, i det Væsentlige saagodt som Intet er vundet derved. Det er jo aabenbart, som han selv bemærkede, at man kan første Gang, naar en Skrivelse i Anledning af et Andragende eller en Ansøgning udstedes, fortie Sandheden eller — som man ved tidligere Leiligheder her har sagt — tale Sandhed med Modification, og saa næste Gang tale, som man vil. Jeg tror derfor ikke, at der kan være Grund til at gaae ind paa Forslaget. Det har derimod været mig hjært at høre, at den samme ærede Rigsdagsmand har meent, at det oprindelige Forslag, der er stillet af den ærede Rigsdagsmand for Svendborg Amts 6te Valgkreds (S. A. Hansen), var klarere og tydeligere — som han

udtrykte sig — end det, der var stillet af den ærede Rigsdagsmand for Viborg Amts 2den Valgkreds (Bregendahl). Jeg troer ogsaa, at efter det Foredrag, vi have hørt af en anden æret Rigsdagsmand, vil selv den sidstnævnte ærede Rigsdagsmand (Bregendahl) være tilbøielig til at gaae ind paa denne Anskuelse. Det, der var det Væsentlige imellem dem, var Spørgsmaalet om Facta eller virkelige Data og Skjøn. Nu er der af en æret Rigsdagsmand, — den 3die for Frederiksborg (D. Müller) — der har havt Leilighed til næsten igjennem en Mennekesalder at see Ansøgninger og Andragender, oplyst, at han aldrig i denne lange Arrække har havt Exempel paa, at, naar en Mand søgte om fri Proces, og det da af dem, der havde at ytre sig derom, blev erklæret, at Sagen var slet, og at han var en trættefjær Person, der da var blevet opfattet videre Spørgsmaal herom. Den ærede Rigsdagsmand for Viborg Amts 2den Valgkreds (Bregendahl) maa dog virkelig opfaste sig selv det Spørgsmaal: Er der her Tale om Facta, eller er det ikke et Skjøn? Den ærede Rigsdagsmand for Frederiksborg Amts 3die Valgkreds (D. Müller) sagde nemlig, at, naar man savnede factiske Oplysninger, søgte man at faae dem; men, naar en Mand bliver erklæret for en trættefjær Person, søger man dem ikke, og altsaa er det en reen Skjønssag. Men kan det ikke have en stor Indflydelse paa en Mand's hele Fremtid, naar man saaledes ikke spørger videre, om det ogsaa er sandt, at han er en trættefjær Person, og Bedkommende slet ikke faaer Lov til at ytre sig? Dette synes mig virkelig mere end alt Andet at vise, at det var godt, om man i flige Tilfælde, hvor Folk ere blevne saaledes behandlede, som den ærede Rigsdagsmand for Frederiksborg Amts 3die Valgkreds selv har anført, havde en saadan Lov som den her foreslaaede. Var det ikke godt, om Bedkommende, naar der var afgivet et saadant Skjøn, havde Lov til at ytre sig derom? Det kunde dog virkelig tænkes, at et saadant Skjøn undertiden kunde være feilagtigt. Jeg mener, at det er et værdifuldt Bidrag, der i saa Henseende er leveret af Rigsdagsmanden for Frederiksborg Amts 3die Valgkreds, og, dersom